

STORTINGET

Representantforslag 234 S

(2022–2023)

fra stortingsrepresentantene Sivert Bjørnstad, Bengt Rune Strifeldt, Hans Andreas Limi, Helge André Njåstad, Terje Halleland, Marius Arion Nilsen, Roy Steffensen, Bård Hoksrud og Silje Hjemdal

Dokument 8:234 S (2022–2023)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sivert Bjørnstad, Bengt Rune Strifeldt, Hans Andreas Limi, Helge André Njåstad, Terje Halleland, Marius Arion Nilsen, Roy Steffensen, Bård Hoksrud og Silje Hjemdal om en ny næringspolitikk for å styrke Norges konkurransekraft

Til Stortinget

Bakgrunn

Norge er avhengig av et velfungerende næringsliv for å skape verdier og arbeidsplasser. Dette er selve grunnmuren i finansieringen av det norske velferds-samfunnet. Fortsatt vekst i privat sektor er en forutsetning for at den norske velferdsmodellen kan opprettholdes og videreutvikles. Forutsigbare rammevilkår for næringslivet har vært et konkurransefortrinn for Norge og bidratt til trygghet og tilgang på kapital. Kapitalflyten bidrar til at nye bedrifter etableres og kan vokse videre.

Endringene i den globale verdensorden med tydeligere skillelinjer og økt rivalisering mellom stormakter gir grunn til å tro at man går inn i en tid preget av global uro og ustabilitet. Russlands angrepskrig og den medfølgende energi- og råvarekrisen er særlig utfordrende for Norge. Situasjonen for norsk næringsliv og norske arbeidsplasser kan endre seg raskt til det verre.

Urolige og uforutsigbare omgivelser gjør det enda viktigere med stabile rammevilkår som gjør det relativt mer attraktivt å investere i Norge. At enda flere ser Norge som et trygt investeringsland, vil bidra til å skape nye arbeidsplasser og sikre innovasjon og utvikling, samti-

dig som det skapes verdier som bidrar til å finansiere felles velferdsgoder.

Imidlertid har denne regjeringens store skatteøkninger med tilbakevirkende kraft ført til at den politiske risikoen ved å investere i Norge har økt betydelig. Risikopremien må økes, og dette krever igjen høyere avkastningskrav for å få antatt lønnsomme investeringer. Økt risikopremie fører til at Norge som investeringsmarked mister konkurransekraft mot andre markeder. Ved økt politisk risiko i ett land ser investorer snart til et annet. Konsekvensen er at både internasjonale og norske investeringer reduseres. Norske bedrifter går derfor glipp av kapital de ellers kunne fått til å utvide og utvikle seg videre.

Den sittende regjeringens uforutsigbare næringspolitikk skader Norges omdømme. En politikk som fører til at investeringer utsettes eller flyttes til andre land på grunn av uforutsigbare rammebetingelser, er en politikk som vil ha stor negativ påvirkning på bedrifter, arbeidsplasser og folk flest sine velferdsgoder.

Gode rammevilkår for næringslivet innebærer et konkurransedyktig skatte- og avgiftsnivå. Formuesskatten trekkes gjerne frem som den fremste konkurranseulempen for norsk næringsliv. Særlig er det en konkurranseulmpen for norsk privat eierskap i bedrifter, fordi skatten i realiteten er en særavgift for norske bedriftseiere. Der norske eiere gjerne må ta ut kapital fra bedriften for å betale formuesskatten, trenger ikke utenlandske eiere dette. Ifølge en ny rapport fra Menon Economics var utenlandsk eierskap i norske virksomheter i 2021 for første gang større enn norsk privat eierskap – målt i verdiskaping. Dette gir grunn til bekymring fordi det særlig er norske eiere som bidrar til jobbskaping lokalt. I de fleste fylkene står lokale private eiere bak 40 til 50 prosent av arbeidsplassene. Et skattesystem som gir

norske investorer en ulempe i konkurransen, bør endres.

Regjeringens uforutsigbare finanspolitikk bidrar nå til at mange norske bedriftseiere flytter fra Norge for å unngå å tappe bedriftene for store verdier til dekning av økt formuesskatt og økt utbytteskatt samtidig som utenlandske investeringer i Norge også går betydelig ned.

Næringslivet har tilgang til et stort og velfinansiert virkemiddelapparat. Tilbakemeldingene er imidlertid at virkemiddelapparatet er fragmentert og lite brukervennlig. Den forrige regjeringen startet i 2018 en helhetlig gjennomgang av det næringsrettede virkemiddelapparatet. Det har blitt produsert flere konsulentrapporter, og regjeringen Støre rapporterer at det er igangsatt flere initiativ for å forenkle og bedre brukervennligheten hos de næringsrettede virkemiddelaktørene. Virkemiddelapparatet kan ha en viktig funksjon i å utløse kapital fra andre investorer, for eksempel gjennom å gå inn som medinvestor. Dette er viktig for å tiltrekke kapital til norske bedrifter, men det aller viktigste er å la bedriftene og eierne beholde mer kapital som kan benyttes til ny verdiskaping og etablering av flere arbeidsplasser.

Det er viktig å sikre en forutsigbar og god næringspolitikk, som sørger for vekst, verdiskaping, innovasjon og investeringsvilje i Norge. Det bør derfor raskt vedtas et samlet sett med rammevilkår for norsk næringsliv som ivaretar følgende hensyn:

- Økt investeringsvilje og skattemessig likebehandling av norske og utenlandske investorer
- Lav politisk risiko og høy forutsigbarhet

- Fjerning av hindringer for etablering av næring i Norge
- Styrking av Norges konkurransekraft
- Et samlet skatte- og avgiftstrykk som gir Norge et konkurransefortrinn

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen utarbeide en stortingsmelding om rammevilkårene for norsk næringsliv, med formål om å styrke Norges konkurransekraft.
2. Stortinget ber regjeringen foreslå tiltak som kan øke investeringsviljen og sikre skattemessig likebehandling av norske og utenlandske investorer, og komme tilbake til Stortinget med dette så raskt som mulig.
3. Stortinget ber regjeringen legge frem en plan som identifiserer hindringer for etablering av næring i Norge og hvordan disse kan fjernes.
4. Stortinget ber regjeringen utrede og komme tilbake til Stortinget med en fireårig nedtrappingsplan med mål om å harmonisere den samlede norske eierbeskatningen (selskapsskatt, utbytteskatt og formuesskatt) med eierbeskatningen i Norges naboland og viktigste handelspartnere.
5. Stortinget ber regjeringen sikre at det næringsrettede virkemiddelapparatet benyttes til å tiltrekke mer kapital fra norske og utenlandske investorer til norsk næringsliv.

10. mai 2023

Sivert Bjørnstad

Bengt Rune Strifeldt

Hans Andreas Limi

Helge André Njåstad

Terje Halleland

Marius Arion Nilsen

Roy Steffensen

Bård Hoksrud

Silje Hjemdal